

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

4 juli 2001

MAATSCHAPPELIJKE BELEIDSNOTA

MILIEU EN GEZONDHEID

MOTIE VAN AANBEVELING

**– van de heer Johan Malcorps, mevrouw Dominique Guns,
de heren Jan Van Duppen en Jan Roegiers en mevrouw Trees Merckx-Van Goey –**

AMENDEMENTEN

Zie :

740 (2000-2001)

- Nr. 1 : Maatschappelijke beleidsnota + Bijlagen
- Nr. 2 : Motie van aanbeveling

AMENDEMENT Nr. 1**voorgesteld door mevrouw****Trees Merckx-Van Goey en de heren Jef Van Looy,
Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Luc Martens
en Jos De Meyer****In de tweede streep, 1, op de eerste en tweede regel
de woorden "en gezondheid" vervangen door de
woorden ", volksgezondheid en levenskwaliteit".****VERANTWOORDING**

De ruimere definitie van milieu houdt volgens het nu voorliggende voorstel in dat, "naast de kwaliteit van de traditionele sectoren (...) ook de kwaliteit van het binnenhuismilieu, de woon- en werkomgeving (dit is ruimer dan het werkmilieu) en de voeding zeker worden meegenomen (...) Ook zekere aspecten van levensstijl waarvoor niet uitdrukkelijk wordt gekozen (...) zijn relevant".

Conform het thans voorliggende EU-voorstel van het zesde milieuactieprogramma, waarin gesteld wordt dat de doelstellingen van dit programma aansluiten bij de essentiële prioriteiten op milieugebied o.m. op het terrein van "milieu, en volksgezondheid en levenskwaliteit", is het logischer en beter om voor de ruimere definitie van milieu dan ook de door het zesde MAP gehanteerde terminologie te gebruiken en de voorstellen te laten slaan op "milieu, volksgezondheid en levenskwaliteit".

Aldus wordt, zoals in het Europese programma, het 'stedelijk milieu' naast het 'binnenhuismilieu en de woon- en werkomgeving' mee opgenomen.

In verschillende overwegingen en aanbevelingen komen toch specifieke aspecten aan bod die zeer sterk terugslaan op het stedelijk milieu enerzijds, en 'de levenskwaliteit' in het geheel, anderzijds.

Een voordeel is niet alleen dat wat meer eenvormigheid wordt bereikt in het termgebruik en de begripshantering maar ook dat aldus naar het zesde EU-MAP een link gelegd wordt en de volksgezondheid en de levenskwaliteit samen gekoppeld kunnen worden aan het milieu.

AMENDEMENT Nr. 2**voorgesteld door mevrouw****Trees Merckx-Van Goey en de heren Jef Van Looy,
Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Luc Martens
en Jos De Meyer****Aan de tweede streep, 1, 1.2, 1.2.ii, de volgende zinsnede toevoegen :***", en in de maatregelen waarbij geopteerd moet worden voor de meest aangepaste instrumentenmix ;".***VERANTWOORDING**

Milieuaspecten moeten worden geïntegreerd in het gezondheidsbeleid en vice-versa. De integratie van de leefmilieuaspecten in de andere beleidsdomeinen wordt reeds voorgesteld in het Vlaams decreet houdende de algemene bepalingen inzake milieubeleid en is volledig in overeenstemming met het EU-beleid terzake zoals bepaald in artikel 6 van het EU-verdrag.

Om deze integratie te bewerkstelligen, door te voeren en in acties om te zetten moet dan ook – rekening houdend met de integratie – de meest passende instrumentenmix worden gebruikt (naast wetgeving (juridische) ook economische en communicatie-instrumenten en structurerende of planingsinstrumenten).

AMENDEMENT Nr. 3**voorgesteld door mevrouw****Trees Merckx-Van Goey en de heren Jef Van Looy,
Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Luc Martens
en Jos De Meyer****Aan de tweede streep, 1, 1.2, een 1.2.iii toevoegen,
dat luidt als volgt :***"1.2.iii. zich inpassen in het Europese en internationale milieubeleid ;".***VERANTWOORDING**

Het ontbreekt hier aan een verwijzing naar het internationale en het Europese forum. Minstens zou in deze paragraaf verwezen kunnen worden naar het feit dat Vlaanderen zich inzake milieu, gezondheid en levenskwaliteit aansluit bij en inschrijft in de op de bovengewestelijke fora geleverde inspanningen waarbij Vlaanderen zich uitdrukkelijk engageert om de bijdrage te leveren die van haar mag worden verwacht op deze fora.

AMENDEMENT Nr. 4

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en de heren Jef Van Looy,
Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Luc Martens
en Jos De Meyer**

In de tweede streep, 1, een 1.3bis invoegen, dat luidt als volgt :

"1.3bis in het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid het voorzorgsbeginsel verduidelijken door er de tekst van beginsel 15 van de Verklaring van Rio in op te nemen en uit te breiden naar gezondheidsoverwegingen ;".

VERANTWOORDING

Het voorzorgsbeginsel is opgenomen in artikel 1.2., § 2 van het DABM zonder enige verduidelijking in het artikel zelf noch in de memorie van toelichting. Hierdoor is de interpretatie en toepassing niet steeds eenduidig ; een expliciete link naar de gezondheidsoverwegingen ontbreekt eveneens. Zonder een uitdrukkelijke verwijzing hiernaar in de wettekst zullen de gezondheidsoverwegingen niet gelijkwaardig kunnen meegenomen worden.

Tenslotte lijkt het aangewezen de voorwaarden die aan de toepassing van het voorzorgsbeginsel zijn gekoppeld te expliciteren in het decreet.

Zoals de Europese Commissie in een mededeling over het voorzorgsbeginsel op 2 februari 2000 goedkeurde, dienen onverwijld de prioritair duidelijke en doeltreffende richtlijnen voor de toepassing van het beginsel uitgewerkt te worden.

AMENDEMENT Nr. 5

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en de heren Jef Van Looy,
Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Luc Martens
en Jos De Meyer**

Aan de tweede streep, 1., 1.4, een 6 toevoegen, dat luidt als volgt :

"6. het mogelijk maken van een aansluiting, een afstemming en een uitwisseling van gegevens met bovengewestelijke en lokale gegevensbestanden bij daartoe bevoegde of erkende instanties ;".

VERANTWOORDING

Het verzamelen van gegevens over de hele milieuverstoringsketen, het beheren van deze gegevens en het benutten ervan kan niet losstaan van enerzijds het Europees en anderzijds het Vlaamse en het lokale niveau.

Het Europees milieuagentschap verzamelt, beheert en verwerkt thans reeds een omvangrijke hoeveelheid en verscheidenheid van gegevens ; het is derhalve niet nodig andermaal nieuwe gegevensregistratiebanken op te zetten. De middelen die hierdoor in Vlaanderen 'vrij komen' worden beter ingezet ten behoeve van het werken met deze gegevens en het uitbouwen van eigen knowhow ten behoeve van het beleid. Al te veel wordt hiervoor nog steeds een beroep gedaan op vooralsnog unitaire instellingen, en dit op basis van samenwerkingsovereenkomsten die niet aan het Parlement werden voorgelegd en met onderzoeksopdrachten waarover Vlaanderen geen ernstige inspraak heeft.

AMENDEMENT Nr. 6

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en de heren Jef Van Looy,
Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Luc Martens
en Jos De Meyer**

Aan de tweede streep, 1 , 1.6, de volgende zinsnede toevoegen :

", dat zij zich bij de uitwerking van een eigen regelgeving inzake informatie, participatie, transparantie en toegang tot de rechtsgang in verband met de gegevens met betrekking tot de volksgezondheid en de levenskwaliteit laat inspireren door de regelgeving inzake de openbaarheid van leefmilieugegevens ;".

VERANTWOORDING

Participatie gaat samen met informatie en met transparantie van gegevens en beleid. Informatie en transparantie zijn een voorwaarde voorafgaand aan participatie. Informatie en transparantie van gegevens en beleid inzake gezondheidszorg en levenskwaliteit staat in Vlaanderen nog maar aan een begin.

Inzake actieve en passieve informatie met betrekking tot leefmilieugegevens zijn de EU-regelgeving en de internationale engagementen zeer verregaand en kunnen de normen en procedures die hier gelden als voorbeeld dienen voor informatieverplichtingen inzake volksgezondheid en levenskwaliteit.

AMENDEMENT Nr. 7**voorgesteld door mevrouw****Trees Merckx-Van Goey en de heren Jef Van Looy,
Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Luc Martens
en Jos De Meyer****Aan de tweede streep, 1, 1.7, de volgende zinsnede toevoegen :***" , en dat aan de betrokken producenten het voordeel van de herevaluatie spoedig wordt toegekend ;".***VERANTWOORDING**

De herevaluatie van de normen moet in de twee richtingen gaan. Wanneer de producenten voorhouden dat hun productieprocessen en hun producten door eigen inspanningen voldoen aan voor het milieu, de gezondheid en de levenskwaliteit betere normen dan de vigerende wettelijke normen, dan dient de overheid ook in alle redelijkheid en binnen een redelijke termijn deze inspanningen te honoreren door de erkenningen, de machtigingen of de vergunningen voor de bedoelde processen of producten – ten minste van en voor de betrokken producenten – ook te herevalueren en te herzien zodat het comparatief voordeel voor het milieu, de gezondheid en de levenskwaliteit ook een direct voordeel kan zijn voor de producent zelf.

AMENDEMENT Nr. 8**voorgesteld door mevrouw****Trees Merckx-Van Goey en de heren Jef Van Looy,
Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Luc Martens
en Jos De Meyer****In de tweede streep, 2, 2.3, tweede lid, 1, op de tweede en derde regel, na het woord "landbouwgebied" de woorden "en stedelijk gebied" invoegen.****VERANTWOORDING**

In aansluiting op de bekommernissen die thans op Europees niveau worden geuit, zal Vlaanderen bij de biomonitoring zeker een voorrang dienen te verlenen aan de gebiedsgerichte monitoring van het stedelijk gebied.

Wanneer zich zowel in Johannesburg 2002 als in het zesde milieuactieprogramma een tendens aftekent naar een gericht milieubeleid om de stedelijke problemen bij grote voorrang aan te pakken, dan dient dit beleid onderbouwd te zijn door 'monitoringgegevens leefmilieu-gezondheid-levenskwaliteit inzake de stedelijke gebieden'.

Het blijft onduidelijk waarom nadat in de hoorzittingen de stedelijke problemen geregeld aan de orde kwamen en de aangehaalde voorbeelden en acties in de voorliggende teksten herhaalde malen verwezen naar de stedelijke problematiek, het stedelijk (leef)milieubeleid, het stedelijk gezondheidsbeleid en de stedelijke leefkwaliteit niet expliciet worden genoemd als een pro-actief object van gebiedsgerichte monitoring, beleidsbepaling, normzetting en beleidsuitvoering.

AMENDEMENT Nr. 9**voorgesteld door mevrouw****Trees Merckx-Van Goey en de heren Jef Van Looy,
Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Luc Martens
en Jos De Meyer****Aan de tweede streep, 3, 3.1, een derde streep toevoegen, die luidt als volgt :***" – het decreet inzake de (bedrijfs)milieubeleidsovereenkomsten en de toepassing ervan behoren het voorwerp uit te maken van een evaluatie. Het Vlaams Parlement vraagt de regering hiertoe het initiatief te nemen ;".***VERANTWOORDING**

Om milieu-, levenskwaliteit- en gezondheidsdoelstellingen te bereiken zullen het bedrijfsleven en de industrie ongetwijfeld sterk geëngageerd dienen te participeren en zelf meer initiatieven nemen. Dit zal bijdragen tot een grotere variatie en diversiteit in het gamma van beleidsinstrumenten.

Het thans geldend decreet inzake de (bedrijfs)milieubeleidsovereenkomsten houdt onvoldoende rekening met de op Europees niveau vast te stellen toenemende verschuiving van wetgevende beleidsinstrumenten, zoals richtlijnen en verordeningen, naar allerlei vormen van minder bindende instrumenten. "Coregulation" en "selfregulation" vinden meer en meer ingang. Meer en meer wordt het Europees beleid gevoerd door middel van zogenaamde 'soft law' of 'open coördinatiemethoden'. Dit kan allerlei vormen aannemen : richtsnoeren, processen, "benchmarking", peer review, best practices. Het is van belang dat Vlaanderen deze evolutie niet mist en op tijd de eigen instrumenten aanpast. Het decreet inzake (bedrijfs) milieubeleidsovereenkomsten en de toepassing ervan behoren het voorwerp uit te maken van een evaluatie.

AMENDEMENT Nr. 10

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en de heren Jef Van Looy,
Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Luc Martens
en Jos De Meyer**

Aan de tweede streep, 3, 3.2, een vijfde lid toevoegen, dat luidt als volgt :

"voor een aantal door de regering te bepalen activiteiten of bedrijven die afzonderlijk of wegens een risico-link met andere bedrijven of activiteiten een mogelijk gevaar opleveren voor het milieu, de gezondheid en de levenskwaliteit, dient een gezamenlijk en interactief beredeneerd advies te worden afgeleverd door de bevoegde diensten inzake milieu, gezondheid en levenskwaliteit van het Vlaamse Gewest, dat gehecht wordt aan de onderscheiden vergunningen enerzijds en een onlosmakende gezamenlijke vergunning anderzijds. De regering doet hierover binnen het jaar een voorstel ;".

VERANTWOORDING

Het vergunningenbeleid in uitvoering van de wetgeving op de ruimtelijke ordening en de wetgeving op de milieuhygiëne zijn thans aan elkaar gelinkt in die zin dat de ene vergunning geen rechtskracht kan hebben zonder de andere vergunning.

Dit is ten opzichte van vroeger een goede vooruitgang. Toch is de relatie tussen beide en het belang van beide groter dan men thans voorhoudt.

Recente problemen – zoals de problemen van de verbrandingsoven in Drogenbos, de andere verbrandingsovens, de luchthaven van Zaventem, enz... – zijn daar een bewijs van.

Dit belang en de samenhang ervan wordt op Europees niveau nog beklemtoond nu de Europese regelgeving inzake de besluitvorming met betrekking tot plannen en programma's sterk zal afgewogen worden zowel in het kader van het milieu als in het kader van de ruimtelijke ordening.

Het is bekend dat de locatie van risicovolle bedrijven of risicovolle activiteiten ten opzichte van andere risicovolle bedrijven of de hier bedoelde activiteiten niet of niet voldoende wordt afgewogen voor wat een mogelijke interactie kan zijn bij het zich voordoen van een ongeval.

Wat dat betreft zijn 'ruimtelijke ordening' en 'leefmilieu' en 'gezondheid' actoren die samen moeten werken om gezamenlijk een scenario ter beveiliging van de bevolking, het milieu en de werknemers uit te werken en om samen de vergunningverlenende overheden 'in trojka' te adviseren.

AMENDEMENT Nr. 11

**voorgesteld door de heer Felix Strackx
en mevrouw Marleen Van den Eynde
na indiening van het verslag**

In de tweede streep, 4, 4.1, eerste lid, derde streep, de derde substreep schrappen.

VERANTWOORDING

Vlaanderen is een druk transitland. Het zou derhalve absurd zijn onze transportsector uit de markt te prijzen, terwijl doorrijdende vrachtwagens ongestoord onze lucht komen vervuilen. Wat het personenvervoer betreft, moet – naast het bovenstaande argument – tevens worden opgemerkt dat zeer veel Vlamingen overgeschakeld zijn op dieselmotoren omdat deze veel zuiniger zijn dan benzinemotoren, waardoor minder fossiele brandstof wordt verspild. Bovendien zijn deze motoren duurzamer en moeten ze minder vaak worden vervangen, hetgeen bijdraagt tot het verkleinen van de afvalberg. Het is niet correct eerst de mensen massaal een zuinige en duurzame wagen aan te raden en hen daarna hiervoor fiscaal te bestraffen.

AMENDEMENT Nr. 12

**voorgesteld door de heer Felix Strackx
en mevrouw Marleen Van den Eynde
na indiening van het verslag**

In de tweede streep, 4, 4.1, eerste lid, de vijfde streep schrappen.

VERANTWOORDING

De norm op de uitstoot van personenwagens verzwaren en de jaarlijkse (of binnenkort zesmaandelijks ?) autokeuring verstrengen zijn weinig sociale maatregelen. Ze treft namelijk niet diegenen die zich om de paar jaar het laatste nieuwe model kunnen permitteren, maar vooral de minderbevoelden die zich van oude en tweedehandse auto's bedienen. Hun auto afgekeurd en dus afgenomen zien is voor deze mensen een regelrechte ramp. Op die manier worden zij maatschappelijk compleet geïsoleerd.

Wat het tweede deel van de maatregel betreft, dient te worden opgemerkt dat Vlaanderen een druk transitland is. Het zou derhalve absurd zijn onze transportsector streng te gaan controleren, terwijl doorrijdende vrachtwagens ongestoord onze lucht komen vervuilen.

AMENDEMENT Nr. 13

**voorgesteld door de heer Felix Strackx
en mevrouw Marleen Van den Eynde
na indiening van het verslag**

**In de tweede streep, 4, 4.6, eerste lid, derde streep,
de woorden "nucleaire uitstap volgens de termij-
nen bepaald in het federale regeerakkoord ;"
schrappen.**

VERANTWOORDING

Het federaal nucleair uitstapscenario is compleet onrealistisch. Om de Kyoto-norm te halen (en te behouden) dient het opwekken van energie met fossiele brandstoffen te worden afgebouwd. De vraag naar energie zal echter niet verminderen, wel integendeel. Ook het opdrijven van de investeringen in zogenaamde "hernieuwbare" energie zal deze vraag niet kunnen opvangen. Indien dan nog onze kerncentrales worden ontmanteld zal niet langer in onze energiebehoefte kunnen worden voorzien.

AMENDEMENT Nr. 14

**voorgesteld door mevrouw
Trees Merckx-Van Goey en de heren Jef Van Looy,
Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Luc Martens
en Jos De Meyer**

Aan de tweede streep, 4, 4.7, een derde lid toevoegen, dat luidt als volgt :

"het Vlaams Parlement dringt aan op een verbetering van Europese onderzoeksprogramma's en wetenschappelijke kennis en bevordering van de internationale coördinatie van nationale onderzoeksprogramma's ter ondersteuning voor het bereiken van de doelstellingen inzake gezondheid, milieu en levenskwaliteit ;".

VERANTWOORDING

De onderzoeksinspanningen zijn momenteel te sterk versnipperd, vandaar deze aanbeveling.
